

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеська національна академія харчових технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія управління

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

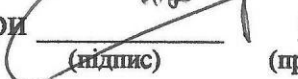
**Освітньо-професійна програма – Менеджмент
спеціальність – 073 «Менеджмент»
галузі знань – 07 «Управління та адміністрування»
рівень вищої освіти – другий (магістерський)**

**Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою академії**

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою менеджменту і логістики
Одеської національної академії харчових технологій

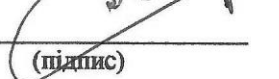
РОЗРОБНИК (розробники): Козак К.Б., доцент кафедри менеджменту і логістики, кандидат економічних наук, доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри менеджменту і логістики
Протокол від «26» 06 2020 р. № 24

Завідувач кафедри Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено методичною Радою зі спеціальностей 073 «Менеджмент», 281 «Публічне управління та адміністрування» галузей знань 07 «Управління та адміністрування», 28 «Публічне управління та адміністрування»

Голова ради Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми Савенко І. І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Розглянуто та схвалено Методичною радою академії
Протокол від «20» 06 2020 р. № 6

Секретар Методичної ради академії Мураховський В. Г.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка	
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	5
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	6
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	6
2	Зміст дисципліни:	7
2.1	Програма змістовних модулів	7
2.2	Перелік практичних занять	9
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	9
3	Критерії оцінювання результатів навчання	11
4	Інформаційне забезпечення	11

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» є формування у майбутніх управлінців системи фундаментальних знань про теоретико-методологічні засади психології управління, розкриття змісту та особливостей психологічних аспектів управлінської діяльності..

Завданнями освоєння дисципліни – - оволодіння ґрунтовними знаннями з психології управління;

- формування вмінь і навичок ефективного використання методів і засобів, розроблених в психології управління;
- формування вмінь успішного розв'язання керівниками різноманітних управлінських проблем;
- саморозвиток власних фахових якостей, їх відповідності службовому становищу в ієрархії управління;
- формування вмінь створення ефективної управлінської команди, яка професійно використовує людський потенціал у досягненні цілей організації.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- предмет, об'єкт та завдання психології управління;
- зміст основних категорій психології управління;
- актуальні проблеми психології управління;
- основні етапи розвитку психології управління;
- особливості взаємодії суб'єктів управлінської діяльності;
- соціально-психологічні особливості управління;
- психологію керівника, його ролі в управлінні; стилі керівництва;
- методи психології управління та специфіку їх застосування.

вміти:

- – самостійно активізувати власну пізнавальну діяльність в процесі оволодіння знань з навчальної дисципліни;
- користуватись адекватними прийомами і методами для якісного засвоєння знань;
- організовувати творчий пошук шляхів вирішення проблемних ситуацій в межах навчальної дисципліни;
- реалізовувати теоретичні знання на практиці; планувати і організовувати самостійну роботу над першоджерелами;
- організувати психологічне вивчення особистості та колективу в системі управління; організувати та планувати діяльність окремої людини та колективу;
- здійснювати самопізнання, самовиховання та самоосвіту;

- аналізувати психолого-управлінські ситуації та пропонувати оптимальні вирішення проблемних завдань;

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Психологія управління» здобувач вищої освіти може отримати наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент та освітньо-професійній програмі підготовки магістрів за спеціальністю 073 Менеджмент:

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
- ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій
- ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів
- СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани
- СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту
- СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації
- СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління
- СК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми
- СК8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом
- СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію
- СК 13. Здатність забезпечувати безперервний саморозвиток і самовдосконалення, відповідальність за розвиток інших у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

- ПРН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність

ПРН 7. Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контекст

ПРН 9. Вміти спілкуватись в професійних і наукових колах державною та іноземною мовами

ПРН 10. Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач

ПРН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 17. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність у ситуаціях, які виникають у професійній діяльності.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – «Менеджмент», «Конфліктологія», «Управління персоналом», «Маркетинг», послідовні – «Антикризове управління підприємствами галузі», Ділове адміністрування, «Бренд-менеджмент та управління діловим іміджем»

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Тип дисципліни – обов'язкова		Мова викладання - українська		
Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у другому семестрі				
Кількість кредитів – 3,0, годин - 90				
Аудиторні заняття, годин:		всього	лекції	практичні
	денна	30	14	16
	заочна	10	6	4
Самостійна робота, годин	Денна - 60		Заочна - 80	
Форма контролю	Диф. залік			

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, пояснювально-спонукальний, метод проблемного викладання, робота в малих групах

Методи контролю: усний, письмовий, тестовий.

Засоби діагностики успішності навчання: індивідуальні завдання, питання для поточного контролю, тести, розрахункові завдання та питання для підсумкового контролю.

2. Зміст дисципліни

2.1. Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. Психологія управління

№ теми	Зміст теми	Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Основи психології управління Психологія управління, як галузь психологічної науки. Міждисциплінарні зв'язки психології управління. Основи управління персоналом на підприємстві. Поняття про психологію. Предмет, об'єкт і завдання управління. Психологічні технології роботи з персоналом. Ідентифікація психологічних проблем щодо управління персоналом.	1	1
2	Тема 2. Методи психології управління Методи вивчення особистості в системі управління; соціально-психологічні методи вивчення організації; методи, спрямовані на обґрунтоване визначення та розв'язання управлінських завдань і прийняття ефективних управлінських рішень в непередбачуваних умовах та контроль їх реалізації..	1	-
3	Тема 3. Індивідуально-типологічні особливості (ІТО) особистості та шляхи її формування . Планування професійної кар'єри людиною та залежність її від впливу “Я-концепція”. Психологічна характеристика відмінностей особистісної “Я-концепції” від професійної “Я–концепції”. Взаємозалежність професійної кар'єри людини від вікових, гендерних особливостей та психічного здоров'я особистості. Вплив ІТО особистості на здатність мотивувати людей, здатність до адаптації у мінливому зовнішньому середовищі підприємств (у т.ч. підприємств харчової промисловості). Психологічні аспекти індивідуального вибору професійної кар'єри. Професійна кар'єра менеджера: психологічні особливості етапів та їх змісту. Психологічна характеристика професійного саморозвитку особистості менеджера та підлеглих: поняття, зміст, етапи. Професіограма.	2	1
4	Тема 4. Психологія соціальних груп основи групової динаміки Актуальність психологічних аспектів управління кадрами. Психологічна сутність оцінювання діяльності персоналу: визначення, мета, види, методики. Психологічні особливості освіти і навчання персоналу. Групова динаміка. Лідерські навички та вміння працювати у команді . Обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність Соціально-психологічні чинники що впливають на ефективність праці, ефективність навчання та комунікативної підготовки персоналу. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.	1	-
5	Тема 5. Психологічна характеристика міжособистісних відносин та поведінки людей в організації. Колектив як об'єкт управління Поняття професійних якостей людини. Психологічні аспекти формування професійних знань, вмінь та навичок. Професійні властивості особи та їх прояви у поведінці, діяльності, спілкуванні. Здатність до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з	1	-

№ теми	Зміст теми	Годин	
		Денна форма	Заочна форма
	інших галузей знань/видів економічної діяльності) державною та іноземною мовами. Особливості розумових процесів, типів професійного мислення. Управління емоційним станом людини в процесі діяльності з використанням інформаційних та комунікаційних технологій. Знання, вміння та навички особистісної взаємодії керівника з персоналом. Професійно-психологічна адаптованість працівників. Психологічні аспекти делегування повноважень. Психологія управління генеруванням нових ідей (колективних та особистісних)		
6	Тема 6. Особистість керівника в психології управління. Проблема особистості в психології управління. Визначення поняття “керівник” в психології управління. Феномен керівника в історії розвитку суспільства. Теорії особистості та їх використання в управлінській практиці. Основні теорії особистісних рис керівника (лідера) як об’єкта психологічного дослідження. Управлінські ролі керівника. Адаптування та прояв ініціативи і самостійності у ситуаціях, які виникають у професійній діяльності. Психологічні особливості управлінських стилів керівництва. Ідентифікування проблем в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення. Проблема статті особистості керівника. Авторитет і лідерство у керівному впливі: психологічний аспект. Детермінанти та механізми розвитку особистості керівника. Лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодія з людьми, вплив на їх поведінку для вирішення професійних задач. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.	2	1
7	Тема 7. Психологічні аспекти управлінської діяльності Психологічна сутність управлінської діяльності. Управлінська діяльність: визначення, психологічна структура. Психологічний зміст функцій управлінської діяльності. Психологічні характеристики менеджменту у виробничій та невиробничій сферах діяльності та особливості управлінських функцій менеджера. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управлінської діяльності та основних етичних міркувань (мотивів) управлінця. Визначення вибору та використання концепцій, методів та інструментарію менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів. Управлінське рішення: визначення, мета, завдання, функції, принципи, види, психологічна сутність. Особистий професійний розвиток та планування власного часу управлінця.	2	1
8	Тема 8. Психологічні чинники оцінювання кадрів. Існуючі схеми підбору кадрів. Психологічні інструменти оцінювання. Психологічні технології роботи з персоналом . Психологічні особливості планування людських ресурсів та підбору кадрів. Особистісні чинники включення людини в організацію. Лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач. Психологічні особливості та риси особистості, що впливають на її включення в організацію. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.	2	1

№ теми	Зміст теми	Годин	
		Денна форма	Заочна форма
9	Тема 9. Спілкування та рольові взаємодії в колективі. Комунікаційний менеджмент. Поняття та основні ознаки спілкування в організації. Функції, види і засоби спілкування. Управлінське спілкування: визначення, мета, завдання, закономірності, функції, методи, форми, засоби. Проблема міжособистісного сприйняття в управлінському спілкуванні. Мистецтво слухати і схилити до своєї думки. Здійснення ефективної комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контекст . Вербальна та невербальна комунікація в діловому спілкуванні. Психологічні особливості професійного спілкування: поняття, зміст, структура. Делегування повноважень. Характеристика психофізіологічних чинників та бар'єрів. Ділова бесіда як основа комунікативної взаємодії керівника з підлеглим: психологічна сутність, структура. Мотивування у колективі, формування поглядів щодо спільної мети, з використанням інформаційних, комунікативних та сучасних психотехнологій.	2	1
Всього		14	6

2.2. Перелік практичних занять

№ практичних занять	Назва практичних занять	Годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологічні засади психології управління	2	-
2	Аналіз та використання методів психології управління	2	1
3	Виявлення психологічних характеристик міжособистісних відносин та поведінки людей в організації	2	-
4	Стиль та соціально-психологічні аспекти керівництва	4	1
5	Спілкування та рольові взаємодія в організації	2	-
6	Дослідження чинників, інструментів, методів оцінювання кадрів	2	1
7	Психологічна характеристика міжособистісних відносин та поведінки людей. Психологія трудового колективу	2	1
Всього		16	4

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ теми	Назва теми	Обсяг у год.		Назва етапу самостійної роботи
		Денна форма	Заочна форма	
3	Індивідуально-типологічні особливості особистості та шляхи її формування .	2	2	Психологічні аспекти індивідуального вибору професійної кар'єри.
		5	7	Характеристика професіограм
4	Психологія соціальних груп основи групової динаміки	4	5	Аналіз індивідуально-типологічних особливостей особистості
		4	5	Оцінювання діяльності персоналу.
		3	4	Розроблення нових схем оцінювання персоналу з урахуванням психологічних особливостей

№ теми	Назва теми	Обсяг у год.		Назва етапу самостійної роботи
		Денна форма	Заочна форма	
		3	4	Характеристика соціально-психологічні чинники що впливають на ефективність праці,
6	Особистість керівника в психології управління.	2	2	Визначення поняття “керівник” в психології управління.
		4	5	Формування моделі ефективного сучасного керівника
		2	3	Визначення авторитету і лідерства у керівному впливі: психологічний аспект.
		3	4	Визначення управлінських рішень: мета, завдання, функції, принципи, види, психологічна сутність.
8	Психологічні чинники оцінювання кадрів.	5	7	Характеристика існуючих схем підбору кадрів
8	Психологічні інструменти (методи) оцінювання кадрів.	5	7	Написання реферату за визначеною темою
		5	7	Проведення особистого дослідження
		5	7	Оформлення виконаного індивідуального навчально-дослідного завдання та реферату у презентацію
8	Презентування виконаного завдання	8	11	Структура презентації . Структура особистого дослідження. Захист виконаної роботи
	Всього	60	80	

3. Критерії оцінювання результатів навчання Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min	max	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
min				max	min		max	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Психологія управління								
Виконання практичних занять	1	3	7	7	21	7	7	21
Опрацювання тем, не винесених на лекції	2	2,5	5	10	12,5	5	10	12,5
Підготовка до практичних занять	1	1,5	7	7	10,5	7	7	10,5
Виконання індивідуальних завдань	15	20	1	15	20	1	15	20
Проміжна сума				39	64		39	64
Модульний контроль				21	26		21	26
Рейтинг за творчі здобутки студентів	0/-	10/-		0	10		0	10
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100

Модульна контрольна робота складається з тестових питань.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Завдання модульної контрольної роботи	Шкала оцінювання, бали	Критерії оцінювання
Тестове завдання	26	Тестове завдання містить 20 питань (тільки одна відповідь є правильною). За кожну правильну відповідь студент отримує 1,3 бали.

4. Інформаційні ресурси

1. Психологія управління. *Бібліотека ОНАХТ*: веб-сайт. URL: <https://card-file.onaft.edu.ua/> тематичний розділ

2. Психологія управління. *Вікіпедія - вільна енциклопедія*: веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Психологія_управління

3. Козак К.Б.. Психологія управління: Конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». ОНАХТ. 2020. ____ с.

4. Козак К.Б.. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни: «Психологія управління» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», рівня вищої освіти – магістр. ОНАХТ. 2020. ____ с